Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001787

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-05-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ЗУНУ № 539 від 15.07.2024 «Про видачу диплома доктора філософії (PhD)»

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пушкар Михайло Романович
2. Mykhailo R. Pushkar

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0382-2977

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 071

Назва наукової спеціальності: Облік і оподаткування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Облік і оподаткування

Дата захисту: 25-06-2024

Спеціальність за освітою: Облік і оподаткування

Місце роботи здобувача: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 58.082.046_ID 5509

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.35.27, 06.35.31

Тема дисертації:

1. Інформаційне поле управлінського обліку
2. Information field of management accounting

Реферат/анотація:

1. Об’єктом дослідження визначено процес отримання інформаційних ресурсів про господарську діяльність в системі управлінського обліку підприємства і в його структурних підрозділах. Методи дослідження: економічно-діалектичний метод пізнання з конкретизацією таких методів, як: спостереження, системний метод, групування й узагальнення, аналіз та синтез, кібернетичний метод, абстракція, дедукція та індукція, моделювання, прогнозування, графічний і табличний метод, логіку, причино-наслідкові зв’язки між інформацією і якістю управлінських рішень, що з метою розробки теорії управлінського обліку варто застосовувати категорію «інформаційне поле» не лише у філософському, а й в обліковому аспекті. Під інформаційним полем необхідно розуміти середовище певного радіуса, на якому відбуваються факти фінансової і господарської діяльності і які служать джерелом інформації для управління. Особливе місце в теорії обліку потрібно відводити філософії пізнання, яка синтезує найзагальніші закономірності розвитку світу і використовує категорійний апарат, як найбільш цінний інструмент пізнання сутності облікової науки.

Важливе значення в теорії пізнання має методологічний плюралізм, який ґрунтується на постмодерній радикальній методології, яка виступає за різні підходи у дослідженнях з облікової тематики та проти монополії єдиного. Це дозволяє розширити діапазон досліджень в сфері обліку. Доведено, що при організації управлінського обліку на підприємствах доцільно виходити не стільки з вимог обліку щодо відображення витрат за центрами та сферами відповідальності осіб за формування собівартості, а для поточного контролю витрат на виробництво в розрізі бізнес-процесів і технологічних операцій в реальному часі. Констатовано, що в концепцію управлінського обліку закладено науковий апарат, а не емпіричний досвід попередників, які неправомірно наділяють цей облік невластивими для нього функціями – розробкою стратегії розвитку бізнесу, поєднанням управлінської інформації з інформацією фінансового обліку через використання рахунків обліку, підготовка звітів лише в кінці місяця після узгодження її з отриманою фінансовою інформацією тощо. Рекомендовано в теорії обліку посилити науковий апарат, зокрема розкрити зміст поняття методології наукового пошуку, що дозволить вільно орієнтуватися у складному середовищі науки. Визначено, що методологія відіграє найважливішу роль у наукових дослідженнях визначаючи систему принципів і методів отримання нових знань про закономірності й розвиток речей, явищ і процесів які відображаються у інформаційному полі управлінського обліку, що дає можливість глибше пізнати реальність та удосконалити практичну діяльність. Аргументовано застосування нових методів пізнання, запозичених з арсеналу філософії, соціології, кібернетики, інформатики, психології, менеджменту, технології тощо у вирішенні проблем інформатизації бізнесу, дало можливість розробити та рекомендувати для практики нову модель управлінського обліку, яка може використовуватись для адаптації в конкретних умовах роботи підприємств. Кібернетична версія управління бізнес-процесами і якістю продукції узгоджується з принципами управлінського обліку, який виконує роль сервісного механізму в контурі зворотного зв'язку управління господарськими процесами в реальному режимі отримання інформації. Запропоновано кібернетичну модель відповідно до якої система управління складається з п'яти рівнів, серед яких перший і другий рівень пов'язаний з організацією управлінського обліку в якому не надається достатньо уваги з боку облікового апарату та менеджменту, що негативно позначається на ефективності виробництва та збуту. Розроблено загальну модель управлінського обліку яка характеризується такими властивостями, як наявність входу в його систему, процесора і виходу із системи; мети і націленості на результат роботи; ресурсів, які надходять через вхід системи із зовнішнього середовища; процесора системи, призначеного для трансформації ресурсів, які надійшли через вхід в систему, в готовий продукт, роботи чи послуги; отриманого результату роботи системи (інформації), який через вихід з неї надходить в оточуюче середовище; зв'язків з іншими системами, обмінюючись з ними речовиною й енергією з метою підтримання життєдіяльності через вхід і вихід системи; досягнення ефективності системи за рахунок адаптації до змін середовища з метою доягнення гомеостазу. Доведено, що управлінський облік призваний готувати різноманітну інформацію не тільки в грошовому, а й натуральному вимірі, у зв'язку з чим важливе місце в ньому відіграє система економічної метрології яка потребує диференційованого підходу до засобів і процедур вимірювання. Сформульовано, що при організації управлінського обліку на підприємствах доцільно виходити не стільки з вимог обліку щодо відображення витрат за центрами та сферами відповідальності осіб за формування собівартості, скільки для поточного контролю витрат на виробництво в розрізі бізнес-процесів і технологічних операцій в реальному часі.

2. The object of the study is the process of obtaining information resources about economic activity in the management accounting system of the enterprise and in its structural divisions. Research methods: economic-dialectical method of cognition with specification of such methods as: observation, system method, grouping and generalization, analysis and synthesis, cybernetic method, abstraction, deduction and induction, modeling, forecasting, graphic and tabular method, logic, causal consequent relationships between information and the quality of management decisions. , that in order to develop the theory of management accounting, it is worth applying the category "information field" not only in the philosophical, but also in the accounting aspect. The information field should be understood as the environment of a certain radius in which the facts of financial and economic activity take place and which serve as a source of information for management. A special place in

accounting theory should be given to the philosophy of knowledge, which synthesized the most general patterns of world development and uses the categorical apparatus as the most valuable tool for learning the essence of accounting science. Methodological pluralism is important in the theory of knowledge, which is based on postmodern radical methodology, which advocates different approaches in accounting research and against the monopoly of a single one. This allows expanding the range of research in the field of accounting. It is recommended to strengthen the scientific apparatus in the theory of accounting, in particular to reveal the meaning of the concept of the methodology of scientific research, which will allow one to navigate freely in the complex environment of science. It was determined that the methodology plays the most important role in scientific research by determining the system of principles and methods of obtaining new knowledge about the regularities and development of things, phenomena and processes that are reflected in the information field of management accounting, which provides an opportunity to learn more about reality and improve practical activities. The use of new methods of cognition, borrowed from the arsenal of philosophy, sociology, cybernetics, informatics, psychology, management, technology, etc. in solving the problems of business informatization, is argued, made it possible to develop and recommend for practice a new model of management accounting that can be used for adaptation in specific working conditions enterprises. The cybernetic version of managing business processes and product quality is consistent with the principles of management accounting, which plays the role of a service mechanism in the feedback loop of managing economic processes in the real mode of obtaining information. A cybernetic model is proposed, according to which the management system consists of five levels, among which the first and second levels are related to the organization of management accounting, which is not given enough attention by the accounting apparatus and management, which negatively affects the efficiency of production and sales. A general model of management accounting has been developed, which is characterized by such properties as the presence of an entry into its system, a processor and an exit from the system; goals and targeting the work result; resources that come through the system input from the external environment; a system processor designed to transform the resources received through the system login into a finished product, works or services; the received result of the system (information), which enters the environment through its output; connections with other systems, exchanging matter and energy with them in order to maintain vital activity through the input and output of the system; achieving system efficiency due to adaptation to environmental changes in order to achieve homeostasis. It has been proven that management accounting is designed to prepare a variety of information not only in monetary terms, but also in kind, therefore the system of economic metrology plays an important role in it, which requires a differentiated approach to measurement tools and procedures. It is stated that when organizing management accounting at enterprises, it is advisable to proceed not so much from the accounting requirements regarding the display of costs by centers and spheres of responsibility of individuals for the formation of the cost price, but for the current control of production costs in terms of business processes and technological operations in real time.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Пушкар М.Р. Розвиток інформаційної бази для сучасного бізнесу. Інноваційна економіка. 2021. №7-8. С. 110-118. DOI: https://doi.org/10.37332/2309-1533.2021.7-8.15 (1 др. арк.).

- Пушкар М.Р. Структура і функції інформаційної служби. Інформаційні ресурси для бізнесу: формування та використання: монографія. Тернопіль: 2021. С. 103-199 (5,8 др. арк.)
- Пушкар М.Р. Концепція інформаційного поля у розвитку облікової науки. Вісник економіки. 2022. № 1 (103). С. 143-156. (0,9 др. арк.) DOI:https://doi.org/10.35774/visnyk2022.01.143
- Пушкар М.Р. Управлінський облік як концепція отримання інформації для менеджерів операційного рівня. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки. 2022. № 68. С.103-109. (0,5 др. арк.).DOI: https://doi.org/10.36477/2522-1205-2022-68-15
- Пушкар М.Р. Внутрішній аудит в умовах економічних змін. Соціально-економічні перспективи розвитку України в XXI столітті: зб. тез доповідей III міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції. Тернопіль 27 травня, ТНЕУ. 2014. С. 75-78. (0,2 др. арк.).
- Пушкар М.Р. Усвідомлення інформації на мові бухгалтерського обліку. Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні: зб. наук. праць студентів. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. С.399-401. (0,2 др. арк.).
- Пушкар М.С., Пушкар М. Р. Чи стане облік системою? Розвиток освіти, науки, економіки в умовах інтеграційних процесів: всеукр. наук.-практ. конф.: м. Вінниця, 20 квітня 2017 р.: у 2-х т. Т.1. Ч.1. / Тернопіль: Крок, 2021. С. 85-88. (0,3 др. арк.).
- Пушкар М.Р. Сфера економічної безпеки підприємства. Облік, оподатку¬вання і контроль: теорія та методологія: Зб. наук. праць II міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. 20 листопада 2017р.: Тернопіль: ТНЕУ, 2017. С. 48-50. (0,2 др. арк.).
- Пушкар М.С., Пушкар М.Р. Зміна теорії обліку на основі формування нової парадигми. Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні : матеріали V міжнар. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 31 травня – 1 червня 2018 р. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. С.113-116. (0,3 др. арк.).
- Пушкар М.Р. Управлінський облік як інформаційна система операційного менеджменту. Сучасні детермінанти фіскальної політики: локальний та міжнародний вимір: Зб. матер. III міжнар. наук.-практ. конф. 10 вересня 2019. Тернопіль: ТНЕУ. 2019. С. 263-267. (0,3 др. арк.).
- . Пушкар М.Р. Проблема інформаційної асиметрії у ринкових відносинах. Облік, оподаткування і контроль : теорія та методологія: зб. матеріалів VI міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. [м. Тернопіль, 27 груд. 2019 р.] / редкол. : Slawomir Bartosiewicz, Drager Henning, Zbigniew Korzeb [та ін.]. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. С. 27-29. (0,3 др. арк.).
- Пушкар М.Р. Причини повільного поширення управлінського обліку в Україні. Соціально-економічні трансформації у розвитку держави: всеукр. наук.-практ. конф.: м. Вінниця, 22-23 квітня 2021 р.: у 2-х т. Т.1. Ч.2. / За заг. ред. В.І.Мельник. Тернопіль: Крок, 2021. С. 227-230. (0,3 др.арк.).
- Пушкар М.Р. Дефініції інформаційного простору, інформаційного поля та інформаційного середовища обліку. Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія: зб. матер. міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (28 травня 2021 року, м. Тернопіль). Тернопіль: ЗУНУ. 2021 С.23-26. (0,3 др. арк.)
- Пушкар М.Р. Структура управлінського обліку для операційного менеджменту. Облік, аналіз і аудит: тренди та перспективи: зб. матер. II між нар. наук.-практ. конф. (12 листопада 2021р., м. Миколаїв) Економіст. Ukrainian journal «Economist». 2021. № 11. С.57-59. (0,2 др. арк.).
- Пушкар М.Р. Роль інформаційного поля підприємства у розвитку експертних досліджень. Економічна експертиза: теорія, методологія та організація: монографія: За заг. ред. докт. екон. наук, проф. Михайла Лучка. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. С. 168-177 (0,6 др. арк.).
- Пушкар М.Р. Хто задовольнить інформацією потреби менеджменту? Науковий простір України: сучасні виклики та загрози: зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Вінниця, 20-21 жовтня 2022 р.: у 2-х т. Т.1. Ч.2. / За заг. ред. В.І.Мельник. Тернопіль: Крок, 2022. С. 134-136. (0,2 др. арк.).

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці; забезпечення промисловості чи населення новим видом інформаційно-комунікаційних послуг

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U111671, 0120U103794, 0123U101580

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лучко Михайло Романович
2. Mykhailo R. Luchko

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6499-4188

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куцик Петро Олексійович
2. Petro O. Kutsyk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5795-9704

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 01597980

Місцезнаходження: вул. Туган-Барановського, буд. 10, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Укоопспілка

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єршова Наталя Юріївна

2. Natalia Y. Iershova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3544-3816

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, буд. 2, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Муравський Володимир Васильович

2. Volodymyr V. Muravskyi

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6423-9059

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Омецінська Ірина Ярославівна

2. Iryna Y. Ometsinska

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6000-6904

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Бруханський Руслан Феоктистович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Бруханський Руслан Феоктистович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Косінська Ольга Аркадіївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна